

Stabilizace veřejných rozpočtů

09.července 2007 Pavel Hrnčíř

Zhodnotíme-li naši stávající ekonomickou situaci, musíme říci, že českému hospodářství se v současnosti daří – HDP roste, nezaměstnanost klesá. Velkým problémem je ale rostoucí veřejný dluh, který pravděpodobně v letošním roce překročí magickou hranici 1 bilionu korun a zvětšující se deficit státního rozpočtu. Za současného stavu bez nenastartování reforem by již v roce 2009 byly státní výdaje vyšší než příjmy. V roce 2013 by nastala situace, kdy by veškeré výdaje sloužily pouze na pokrytí mandatorních nároků. Neexistovaly by tak prostředky na ostatní státní výdaje jako investice, podpora stavebního spoření, věda atd.

Problém veřejných financí může mít dopady i z Evropské unie. ČR se ještě za vlády ČSSD zavázala mít vládní deficit pod úrovní 3 % HDP a směřovat k dlouhodobě udržitelnému stavu veřejných financí. Tento závazek však ČR celou dobu porušovala a bez provedení reforem jej nebude schopna udržet ani v budoucnu. To by mohlo vést ze strany EU k sankcím a zastavení možností získávání různých dotací, se kterými se již v této chvíli počítá.

V souladu s programovým prohlášením vlády Mirka Topolánka byl do poslanecké sněmovny předložen návrh zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů. Jeho cílem je zabránit hrozbě silně deficitního rozpočtu roku 2008 (pravděpodobně až 160 mld. Kč) snížením těch parametrů, které jsou předurčeny dosavadní legislativou. Předpokládá se, že mimo vědu a výzkum budou všechny ostatní výdajové kapitoly státního rozpočtu poprvé menší než předchozí rok. Zároveň jsou předkládána prorůstová opatření jako první balík plnění volebních slibů – zrušení daňové progresse zavedením rovné daně z příjmu fyzických osob, postupný přechod od daní přímých k nepřímým, zrušení minimálního základu daně, zrušení povinnosti registračních pokladen, výrazné osvobození příbuzných od daně dědické a darovací atd. Přestože v důsledku naplnění evropské směrnice musí být zavedena nová tzv. ekologická daň ze zemního plynu, pevných paliv a elektřiny, nedejde k navýšení složené daňové kvóty.

Se stejným cílem jsou na základě vládního kompromisu navrhována další opatření v oblasti sociální a zdravotní. Při zachování elementární zodpovědnosti vůči občanům a prosperitě v ČR optimisticky věřím v prosazení i v českém parlamentu.